

Zitting 1981

16 979

Vaststelling en Invoering van titel 7.1 (koop en ruil) van het nieuwe Burgerlijk Wetboek

Nr. 4

BIJLAGE BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING

Voorontwerp van titel 7.1 (Koop en ruil) (1972) met daarin cursief opgenomen de bepalingen van het voorontwerp inzake consumentenkoop (1978).

BOEK 7 TITEL 1

Koop en ruil

AFDELING 1

Koop: Algemene bepalingen

Artikel 1. Koop is de overeenkomst waarbij de een zich verbindt een zaak te geven en de ander om daarvoor een prijs in geld te betalen.

Artikel 2. Wanneer de koop is gesloten zonder dat de prijs is bepaald, is de koper een redelijke prijs verschuldigd; bij de bepaling van die prijs wordt rekening gehouden met de door de verkoper ten tijde van het sluiten van de overeenkomst gewoonlijk bedongen prijzen.

Artikel 3. 1. *Komt een der partijen haar verbintenis niet na, dan is de wederpartij bevoegd de nakoming van haar daartegenover staande verplichtingen op te schorten.*

2. *In geval van gedeeltelijke of niet behoorlijke nakoming is opschorting slechts toegelaten, voor zover de tekortkoming haar rechtvaardigt.*

Artikel 4. 1. *In deze titel wordt verstaan onder consumentenkoop: de koopovereenkomst met betrekking tot een roerende zaak, die hetzij wordt gesloten door een verkoper die handelt in de uitoefening van de detailhandel, hetzij gelijk is aan koopovereenkomsten welke de verkoper in de uitoefening van de detailhandel pleegt te sluiten.*

Wordt de zaak verkocht door een gevolmachtigde die handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf, dan wordt de koop aangemerkt als een consumentenkoop, tenzij degene in wiens naam wordt gehandeld, geen bedrijf als bedoeld in de vorige zin uitoefent en de koper dit ten tijde van het sluiten van de overeenkomst weet.

2. *Onder uitoefening van de detailhandel wordt verstaan: het bedrijfsmatig aan particulieren verkopen van zaken, daaronder begrepen het verkopen*

van zaken in de uitoefening van ambulante handel, van gebruikte of ongeregelde zaken en van zaken, voor zover dit valt aan te merken als het houden van een veiling.

3. Lid 1 is niet van toepassing:

a. indien zaken die aan de verkochte zaak gelijk zijn, slechts bij uitzondering voor gebruik of verbruik in de privésfeer worden bestemd, tenzij de koper de zaak voor zodanig gebruik of verbruik bestemt en de verkoper dit weet of daarvan niet onkundig kan zijn;

b. indien de overeenkomst een registergoed of door leidingen naar de gebruiker aangevoerd water of gas betreft.

Artikel 4a. 1. Bij een consumentenkoop kan van de afdelingen 1–7 van deze titel niet ten nadele van de koper worden afgeweken en kunnen de rechten en vorderingen die de wet aan de koper ter zake van een tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van de verkoper toekent, niet worden beperkt of uitgesloten, behoudens bij een standaardregeling als bedoeld in artikel 6.5.1.2.

2. Bedingen als bedoeld in het vorige lid kunnen in afwijking van artikel 3.2.14 steeds door een buitengerechtelijke verklaring worden vernietigd.

Artikel 5. 1. Degene aan wie een zaak is toegezonden en die redelijkerwijze mag aannemen dat deze toezending is geschied teneinde hem tot een consumentenkoop te bewegen, is ongeacht enige andersluidende mededeling van de verzender jegens deze bevoegd de zaak om niet te behouden, tenzij het hem is toe te rekenen dat de toezending is geschied.

2. Indien de ontvanger de zaak terugzendt, komen de kosten hiervan voor rekening van de verzender.

3. Voor schade die de ontvanger als gevolg van de zaak daarbuiten lijdt, is de verzender op gelijke voet als een verkoper aansprakelijk.

AFDELING 2

Verplichtingen van de verkoper

Artikel 1. 1. De verkoper is verplicht de verkochte zaak met toebehoren, de titels en bescheiden daaronder begrepen, in eigendom over te dragen en af te leveren.

2. Onder aflevering wordt verstaan het stellen van de zaak in het bezit van de koper.

3. In geval van koop met eigendomsvoorbehoud wordt onder aflevering verstaan het stellen van de zaak in de macht van de koper.

Artikel 2. 1. De zaak is voor risico van de koper van de aflevering af, zelfs al is de eigendom nog niet overgedragen.

2. Hetzelfde geldt van het ogenblik af, waarop de koper in verzuim is met het verrichten van een handeling waarmee hij aan de aflevering moet medewerken. Ingeval naar de soort bepaalde zaken zijn verkocht, doet het verzuim van de koper het risico eerst op hem overgaan, wanneer de verkoper de voor de uitvoering van de overeenkomst bestemde zaken heeft aangewezen en de koper daarvan heeft verwittigd. Indien de zaken van dien aard zijn dat zij niet vatbaar zijn voor individualisering, kan hij ermede volstaan alle handelingen te verrichten die nodig zijn om de koper in staat te stellen de zaken in ontvangst te nemen.

3. Indien de koper op goede gronden het recht op ontbinding van de koop of op vervanging van de zaak inroept, blijft deze voor risico van de verkoper.

4. Wanneer de zaak na de aflevering voor risico van de verkoper is gebleven, is de waardevermindering ervan door toedoen van de koper eveneens voor rekening van de verkoper. De koper moet echter van het ogenblik af dat hij redelijkerwijs rekening moet houden met het feit dat hij de zaak zal moeten teruggeven, als een zorgvuldig schuldenaar voor het behoud ervan zorgen.

Artikel 2a. *Indien bij een consumentenkoop de zaak bij de koper wordt bezorgd door de verkoper of een door deze aangewezen vervoerder, is de zaak voor risico van de koper van de bezorging af, zelfs al was zij reeds eerder afgeleverd.*

Artikel 3. 1. Kosten van aflevering, die van weging, meting en telling daaronder begrepen, komen ten laste van de verkoper.

2. Kosten van afhalen en kosten van het opmaken en het openbaar maken van de met betrekking tot de koop opgemaakte akten komen ten laste van de koper.

Artikel 3a. 1. *Bij een consumentenkoop met betrekking tot zaken waarvan, gezien hun omvang of gewicht, bezorging aan de woonplaats van de koper gebruikelijk is, is de verkoper verplicht de zaak te bezorgen aan de woonplaats van de koper of een andere door deze aangewezen plaats, mits de plaats van bezorging niet verder dan twintig kilometer verwijderd is van de plaats waar de overeenkomst is gesloten.*

2. *Kosten van bezorging kunnen alleen worden gevorderd, voor zover zij bij het sluiten van de overeenkomst door de verkoper zijn opgegeven.*

Artikel 4. Van de dag van aflevering af komen de vruchten toe aan de koper, met dien verstande dat burgerlijke vruchten van dag tot dag berekend worden.

Artikel 5. De verkoper is verplicht de verkochte zaak te leveren vrij van alle bijzondere lasten en beperkingen, met uitzondering van die welke de koper uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft aanvaard.

Artikel 6. Wanneer tegen de koper een vordering wordt ingesteld tot uitwinning of tot erkenning van een recht waarmede de zaak niet belast had mogen zijn, is de verkoper gehouden in het geding te komen ten einde de belangen van de koper te verdedigen.

Artikel 7. 1. De afgeleverde zaak moet aan de overeenkomst beantwoorden.

2. Een andere zaak dan is overeengekomen, een zaak van een andere soort, of een zaak die niet de eigenschappen bezit welke de koper mocht verwachten, beantwoordt niet aan de overeenkomst.

3. Wijkt het afgeleverde in getal, maat of gewicht af van het overeengekomene, dan beantwoordt het evenmin aan de overeenkomst.

4. Is aan de koper een monster of model verstrekt, dan moet de zaak daarmede overeenstemmen, tenzij het slechts bij wijze van aanduiding werd verstrekt zonder dat de zaak daaraan behoefde te beantwoorden.

5. Bij koop van een onroerende zaak die bij de overeenkomst door andere gegevens wordt bepaald, geldt vermelding van de oppervlakte slechts als aanduiding, zonder dat de zaak daaraan behoefde te beantwoorden.

Artikel 7a. *Bij de beoordeling van de vraag of een op grond van een consumentenkoop afgeleverde zaak aan de overeenkomst beantwoordt, gelden mededelingen die door of ten behoeve van een vorige verkoper, handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf, omtrent de zaak zijn openbaar gemaakt, als mededelingen van de verkoper, behoudens voorzover hij een bepaalde mededeling kende noch behoorde te kennen of duidelijk heeft weersproken.*

Artikel 8. 1. In geval van gedwongen verkoop op rechterlijk gezag kan de koper zich er niet op beroepen dat de zaak behept is met een last of een beperking die er niet op had mogen rusten, of dat deze niet aan de overeenkomst beantwoordt.

2. Hetzelfde geldt indien de verkoop bij wijze van parate executie plaatsvindt, mits de koper dit wist of had moeten weten.

Artikel 9. Bij een consumentenkoop kan van de bepalingen van deze afdeling niet ten nadele van de koper worden afgeweken.

AFDELING 3

Bijzondere gevolgen van niet-nakoming van de verplichtingen van de verkoper

Artikel 1. Is de zaak behept met een last of een beperking die er niet op had mogen rusten, dan kan de koper eisen dat de last of de beperking wordt opgeheven, mits de verkoper hieraan redelijkerwijs kan voldoen.

Artikel 2. Beantwoordt het afgeleverde niet aan de overeenkomst, dan kan de koper eisen:

- a. aflevering van het ontbrekende;
- b. herstel van de afgeleverde zaak, mits de verkoper hieraan redelijkerwijs kan voldoen;
- c. vervanging van de afgeleverde zaak, tenzij de afwijking van het overeengekomene te gering is om dit te rechtvaardigen, dan wel de zaak teniet of achteruit is gegaan door een oorzaak die ten laste van de koper komt.

Artikel 3. De rechten genoemd in de artikelen 7.1.3.1 en 7.1.3.2 komen de koper toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen.

Artikel 4. 1. De koper moet binnen een redelijke termijn aan de verkoper doen weten welke van de hem ten dienste staande rechten hij wenst uit te oefenen, op straffe van slechts aanspraak te kunnen maken op vermindering van de koopprijs door gedeeltelijke ontbinding van de koop en, indien daartoe gronden zijn, op schadevergoeding.

2. Heeft de koper nakoming verlangd op een der wijzen genoemd in de artikelen 7.1.3.1 en 7.1.3.2, doch wordt daaraan niet binnen redelijke tijd voldaan, dan kan hij al zijn andere rechten doen gelden; het voorgaande lid is van toepassing.

Artikel 5. 1. Indien de koper zich er op wil beroepen dat hetgeen is afgeleverd niet aan de overeenkomst beantwoordt, moet hij de verkoper daarvan kennis geven binnen een korte termijn na het ogenblik waarop hij dit heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken. *Blijkt echter aan de zaak een eigenschap te ontbreken die deze volgens de verkoper bezat, of heeft de afwijking betrekking op feiten die hij kende of behoorde te kennen doch die hij niet heeft meegedeeld, dan loopt de termijn eerst van het ogenblik dat de koper de afwijking heeft vastgesteld.*

2. Geen rechtsvordering en geen verweer, gegrond op feiten die de stelling zouden rechtvaardigen dat de afgeleverde zaak niet aan de overeenkomst beantwoordt, is ontvankelijk dan voor zover van die feiten binnen de in het eerste lid gestelde termijn kennis is gegeven. Zij verjaren door verloop van één jaar na die kennisgeving, behoudens het geval dat de koper aan een vordering tot betaling van de prijs zijn recht op vermindering daarvan door gedeeltelijke ontbinding van de koop of op schadevergoeding tegenwerpt.

3. *De verjaring loopt niet zolang de koper zijn rechten niet kan uitoefenen als gevolg van opzet van de verkoper.*

Artikel 6. *Bij een consumentenkoop kan van de artikelen 1–5 niet ten nadele van de koper worden afgeweken en kunnen de rechten en vorderingen die de wet hem terzake van niet-nakoming van de verplichtingen van de verkoper toekent, niet worden beperkt of uitgesloten.*

Artikel 7. *Indien op grond van een consumentenkoop een zaak is afgeleverd die niet de eigenschappen bezit welke de koper mocht verwachten, heeft de koper jegens de verkoper geen recht op vergoeding van andere*

schade dan de kosten, op de koop en de overdracht gevallen, en de kosten bedoeld in artikel 7.1.7.0, tenzij

- a. de afwijking betrekking heeft op feiten die de verkoper kende of behoorde te kennen;
 - b. de verkoper de zaak zelf heeft vervaardigd of in Nederland heeft ingevoerd;
 - c. aan de zaak een eigenschap ontbreekt die deze volgens de verkoper bezat;
 - d. de koop een gebruikte zaak of een dier betrof.
2. Van lid 1 kan noch ten nadele van de koper, noch ten nadele van de verkoper worden afgeweken.

Artikel 8. 1. Indien een op grond van een consumentenkoop afgeleverde zaak niet de eigenschappen bezit welke de koper mocht verwachten en de oorzaak daarvan is gelegen in een gebrek in de zaak, kan de koper, behalve vergoeding van de kosten bedoeld in artikel 7.1.7.0, van de producent van die zaak eisen:

- a. herstel van de afgeleverde zaak, mits de producent hieraan redelijkerwijs kan voldoen, of
 - b. vervanging van de afgeleverde zaak of vergoeding van de daarvoor betaalde prijs, tenzij de afwijking van het overeengekomene te gering is om dit te rechtvaardigen, dan wel de zaak teniet of achteruit is gegaan door een oorzaak die ten laste van de koper komt;
een en ander onverminderd de rechten die de koper uit anderen hoofde tegen de producent mocht hebben.
2. Onder producent wordt in dit artikel verstaan: hij die in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf
- a. de zaak heeft vervaardigd;
 - b. door zijn eigen naam of handelsmerk dan wel door een ander herkenningsteken op de zaak aan te brengen, zich gedraagt alsof hij de zaak heeft vervaardigd;
 - c. de zaak in Nederland heeft ingevoerd; of – indien niet kan worden vastgesteld wie de zaak heeft vervaardigd of ingevoerd –
 - d. de zaak heeft verkocht, tenzij hij de koper op diens verlangen onverwijld de identiteit mededeelt van degene die de zaak heeft vervaardigd of ingevoerd of van degene van wie hij de zaak heeft gekocht.
3. De producent is niet aansprakelijk indien de zaak niet door hem in het verkeer is gebracht of indien de zaak, toen zij door hem in het verkeer werd gebracht, het gebrek niet bezat.
4. De artikelen 7.1.3.3–5 zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Van dit artikel kan niet ten nadele van de koper worden afgeweken.

Artikel 9. 1. Heeft de koper, in geval van een tekortkoming als bedoeld in artikel 7 lid 1, een of meer van zijn rechten terzake van die tekortkoming tegen de verkoper uitgeoefend, dan heeft de verkoper ongeacht enig andersluidend beding recht op schadevergoeding jegens degene van wie hij de zaak heeft gekocht, mits ook deze bij die overeenkomst in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf heeft gehandeld. Kosten terzake van verweer worden slechts vergoed voorzover zij in redelijkheid door de verkoper zijn gemaakt.

2. Het recht op schadevergoeding krachtens het vorige lid komt de verkoper niet toe indien de afwijking betrekking heeft op feiten die hij kende of behoorde te kennen, dan wel haar oorzaak vindt in een gebrek dat de zaak ten tijde dat zij aan hem werd afgeleverd, nog niet bezat.

3. In het geval bedoeld in artikel 7 lid 1 onder c is het recht van de verkoper op schadevergoeding krachtens lid 1 beperkt tot het bedrag waarop hij aanspraak had kunnen maken indien hij de toezegging niet had gedaan.

4. Op het verhaal krachtens eerdere koopovereenkomsten zijn de leden 1–3 van overeenkomstige toepassing.

5. De verkoper alsmede ieder die op grond van lid 1 of 4 is aangesproken, kan, indien aannemelijk is dat verhaal op degene van wie hij de zaak heeft gekocht, onmogelijk is, het in dit artikel toegekende recht op schade-

vergoeding ook jegens de producent van de zaak uitoefenen, mits aannemelijk is dat de afwijking haar oorzaak vindt in een gebrek dat de zaak ten tijde van het in het verkeer brengen ervan bezat. Artikel 8 leden 2 en 3 is van toepassing.

6. *De vorige leden zijn niet van toepassing ingeval de koop een gebruikte zaak betrof.*

AFDELING 4

Verplichtingen van de koper

Artikel 1. 1. De koper is verplicht de prijs te betalen.

2. De betaling moet geschieden ten tijde en ter plaatse van de aflevering. *Bij een consumentenkoop kan hiervan slechts in zoverre ten nadele van de koper worden afgeweken, dat hij tot vooruitbetaling van ten hoogste de helft van de prijs kan worden verplicht.*

3. Is voor de eigendomsoverdracht een akte nodig, dan geschiedt de betaling ten tijde en ter plaatse van de ondertekening van deze akte door de koper.

Artikel 2. Wanneer de koper gestoord wordt of goede grond heeft te vreezen dat hij gestoord zal worden door een vordering tot uitwinning of tot erkenning van een recht op de zaak dat daarop niet had mogen rusten, kan hij de betaling van de koopprijs opschorten, tenzij de verkoper voldoende zekerheid stelt om het nadeel te dekken dat de koper dreigt te lijden.

Artikel 2a. *Bij een consumentenkoop kunnen de in de wet aan de koper toegekende bevoegdheden tot opschorting en verrekening niet worden beperkt of uitgesloten.*

Artikel 2b. *De rechtsvordering tot betaling van de koopprijs verjaart door verloop van twee jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de zaak is afgeleverd.*

Artikel 3. Heeft de koper de zaak ontvangen doch is hij voornemens deze te weigeren, dan moet hij als een zorgvuldig schuldenaar voor het behoud ervan zorgen; hij heeft op de zaak een referentierecht totdat hij door de verkoper voor de door hem in redelijkheid gemaakte kosten schadeloos is gesteld.

Artikel 4. Is de aan de koper verzonden zaak op de plaats van bestemming te zijner beschikking gesteld doch is hij voornemens haar te *weigeren*, dan moet hij, indien zulke geen betaling van de koopprijs en geen ernstige bezwaren of onredelijke kosten meebrengt, deze voor rekening van de verkoper onder zich nemen, tenzij deze op de plaats van bestemming aanwezig is of iemand aldaar bevoegd is zich voor zijn rekening met de zorg voor de zaak te belasten.

Artikel 5. Wanneer in de gevallen, in de artikelen 7.1.4.3 en 7.1.4.4 voorzien, de zaak aan snel tenietgaan of achteruitgang onderhevig is of wanneer de bewaring daarvan ernstige bezwaren of onredelijke kosten zou meebrengen, is de koper verplicht de zaak op een geschikte wijze te doen verkopen.

AFDELING 5

Bijzondere gevolgen van verzuim van de koper

Artikel 1. Indien de overeenkomst aan de koper de bevoegdheid geeft door aanwijzing van maat of vorm of op andere wijze de zaak te specificeren en hij daarmee in verzuim is, kan de verkoper daartoe zelf overgaan, met inachtneming van de hem bekende behoeften van de koper.

Artikel 2. Ingeval de koper met de inontvangstneming in verzuim is, vindt artikel 7.1.4.5 overeenkomstige toepassing.

AFDELING 6

Bijzondere gevallen van ontbinding

Artikel 1. Indien de aflevering van een roerende zaak op een bepaalde dag essentieel is en op die dag de verkoper niet aflevert of de koper niet in ontvangst neemt, kan de wederpartij de koop door een mondelinge of schriftelijke verklaring ontbinden.

Artikel 2. De verkoper kan de koop door een mondelinge of schriftelijke verklaring ontbinden, indien het achterwege blijven van inontvangstneming hem goede grond geeft te vrezen dat de prijs niet zal worden betaald.

Artikel 2a. 1. *Indien de verkoper bij een consumentenkoop krachtens een bij die overeenkomst gemaakt beding de koopprijs na het sluiten van de koop verhoogt, is de koper bevoegd de koop door een schriftelijke verklaring te ontbinden. Deze bevoegdheid kan niet worden uitgesloten, tenzij bedongen is dat de aflevering langer dan drie maanden na de koop zal plaatsvinden.*

2. *Voor de toepassing van lid 1 wordt onder koopprijs begrepen het bedrag dat bij het sluiten der overeenkomst onder voorbehoud van prijswijziging voorlopig als koopprijs is opgegeven.*

Artikel 3. Heeft het feit dat voor één der partijen grond voor ontbinding oplevert, slechts betrekking op een gedeelte van de verbintenis, dan heeft degene die zich hierop kan beroepen, recht op de ontbinding van de koop voor dat gedeelte; hij kan ook, indien daartoe grond bestaat, ontbinding voor het geheel kiezen.

AFDELING 7

Schadevergoeding

Artikel 10. *Bij een consumentenkoop komen als schade mede voor vergoeding in aanmerking:*

- a. *redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid;*
- b. *redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte.*

Artikel 1. 1. In geval van ontbinding van de koop is, wanneer de zaak een dagprijs heeft, de schadevergoeding gelijk aan het verschil tussen de in de overeenkomst bepaalde prijs en de dagprijs ten dage van de niet-nakoming.

2. Voor de berekening van deze schadevergoeding is de in aanmerking te nemen dagprijs die van de markt waar de koop plaats vond, of, indien er geen dergelijke dagprijs is of deze bezwaarlijk zou kunnen worden toegepast, de prijs van de markt die deze redelijkerwijs kan vervangen; hierbij wordt rekening gehouden met verschillen in de kosten van vervoer van de zaak.

Artikel 2. Heeft de koper of de verkoper een dekkingskoop gesloten en is hij daarbij redelijk te werk gegaan, dan komt hem het verschil toe tussen de overeengekomen prijs en die van de dekkingskoop.

Artikel 3. De bepalingen van de twee voorgaande artikelen sluiten het recht op een hogere schadevergoeding niet uit ingeval meer schade is geleden.

Recht van reclame

Artikel 1. 1. De verkoper van een roerende, aan de koper afgeleverde zaak die niet een registergoed is, kan, indien de prijs, hoewel opeisbaar, niet betaald is, de zaak door een tot de koper gerichte schriftelijke verklaring terugvorderen. Door deze verklaring wordt de koop ontbonden en herkrijgt de verkoper de eigendom van de zaak; de artikelen 6.5.1.4, 16, 13, en 19 zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Is slechts de prijs van een bepaald deel van het geleverde niet betaald, dan kan de verkoper slechts dat deel terugvorderen. Is ten aanzien van het geheel een deel van de prijs niet betaald, dan kan de verkoper een daaraan evenredig deel van het geleverde terugvorderen indien het geleverde voor een zodanige verdeling vatbaar is. In beide gevallen wordt de koop slechts voor het teruggevorderde deel van het geleverde ontbonden.

3. In alle andere gevallen van gedeeltelijke betaling van de prijs kan de verkoper slechts het geleverde in zijn geheel terugvorderen tegen teruggave van het reeds betaalde.

Artikel 2. In geval van faillissement van de koper heeft de terugvordering geen gevolg, indien de curator binnen twee dagen nadat de verklaring hem bereikt, de verkoper betaling van de koopprijs aanbiedt.

Artikel 3. De bevoegdheid tot terugvordering kan slechts worden uitgeoefend voor zover het geleverde zich nog in dezelfde staat bevindt als waarin het werd afgeleverd.

Artikel 4. 1. De bevoegdheid tot terugvordering vervalt, wanneer de zaak overeenkomstig artikel 3.4.2.5 lid 1 anders dan om niet is overgedragen aan een derde die redelijkerwijs niet behoefde te verwachten dat het recht zou worden uitgeoefend; artikel 3.4.2.5 lid 2 is van overeenkomstige toepassing.

2. Is de zaak na de aflevering verpand en in de macht van de pandhouder of van een derde gebracht en behoefde de pandhouder op dat tijdstip redelijkerwijs niet te verwachten dat een bevoegdheid tot terugvordering zou worden uitgeoefend, dan kan de zaak van hem slechts worden opgevorderd, indien hem vervangende zekerheid wordt aangeboden.

Artikel 5. Voor zover in het geval van artikel 4 lid 1 de derde de door hem verschuldigde tegenprestatie nog niet heeft voldaan, kan de verkoper door een schriftelijke tot de derde en tot de koper gerichte verklaring de vordering tot voldoening van deze tegenprestatie tot ten hoogste het beloop van de hem nog verschuldigde prijs op zich doen overgaan.

Artikel 6. De verkoper kan zijn in de artikelen 1 en 5 omschreven bevoegdheden niet uitoefenen, indien de koper voor de volle koopprijs handelspapier heeft geaccepteerd. Bij acceptatie voor een gedeelte van de prijs kan de verkoper die rechten slechts uitoefenen, indien hij ten behoeve van de koper zekerheid stelt voor de vergoeding van hetgeen de koper uit hoofde van zijn acceptatie zou moeten betalen.

Artikel 7. De in de artikelen 1 en 5 omschreven bevoegdheden van de verkoper vervallen, wanneer zowel zes weken zijn verstreken nadat de vordering tot betaling van de koopprijs opeisbaar is geworden, als zestig dagen, te rekenen van de dag waarop de zaak onder de koper of onder iemand van zijnentwege is opgeslagen.

AFDELING 9

Koop op proef

Artikel 1. 1. Koop op proef wordt geacht te zijn gesloten onder de opschortende voorwaarde dat de zaak de koper voldoet.

2. Laat deze een termijn, voldoende om de zaak te beoordelen, voorbijgaan zonder de verkoper van zijn beslissing in kennis te stellen, dan kan hij de zaak niet meer weigeren.

Artikel 2. Zolang de koop niet definitief is, is de zaak voor risico van de verkoper.

AFDELING 10

Koop van vermogensrechten

Artikel 1. Een koop kan ook op een vermogensrecht betrekking hebben. In dat geval zijn de bepalingen van de vorige afdelingen van toepassing voor zover dit in overeenstemming is met de aard van het recht.

Artikel 2. 1. Hij die een nalatenschap verkoopt zonder de goederen daarvan stuk voor stuk op te geven, is slechts gehouden voor zijn hoedanigheid van erfgenaam in te staan.

2. Heeft de verkoper reeds vruchten genoten, een tot de nalatenschap behorende vordering geïnd of goederen uit de nalatenschap vervreemd, dan moet hij die aan de koper vergoeden.

3. De koper moet aan de verkoper vergoeden hetgeen deze wegens de schulden en lasten der nalatenschap heeft betaald en hem voldoen hetgeen hij als schuldeiser van de nalatenschap te vorderen had.

AFDELING 11

Koop op afbetaling

Artikel 1. 1. Koop op afbetaling is de koop van een roerende zaak die niet een registergoed is, waarbij partijen overeenkomen dat de prijs zal worden betaald in termijnen, waarvan twee of meer verschijnen nadat de verkochte zaak aan de koper is afgeleverd en, al of niet onder de in artikel 7 omschreven opschortende voorwaarde, in eigendom is overgedragen.

2. De overeenkomst is niet van kracht voordat partijen de door de koper te betalen prijs hebben bepaald.

3. Een koop als in lid 1 bedoeld moet schriftelijk worden aangegaan. Een volmacht tot het aangaan van een zodanige koop moet schriftelijk worden verleend.

4. Alle overeenkomsten die eenzelfde strekking hebben als die in lid 1 omschreven, in welke vorm of onder welke benaming ook aangegaan, worden als koop op afbetaling aangemerkt.

Artikel 2. Van de bepalingen van deze afdeling kan slechts worden afgeweken, indien en voor zover dit uit de wet blijkt.

Artikel 3. 1. De rechter kan op verzoek van de koper een bedongen boete of straf op een opgelegde schadevergoeding verminderen of opheffen, indien de billijkheid dit klaarblijkelijk eist.

2. Vervroegde opeisbaarheid, als straf wegens nalatigheid van de koper in het betalen van termijnen, kan alleen bedongen worden voor het geval dat de achterstand bedraagt, ten aanzien van één termijn tenminste een tien-

de of ten aanzien van meer termijnen gezamenlijk tenminste een twintigste deel van de gehele koopprijs, waaronder wordt verstaan de som van alle betalingen waartoe de koper bij regelmatige nakoming van de overeenkomst verplicht is.

3. Ten aanzien van de in lid 2 bedoelde straf is lid 1 niet van toepassing.

Artikel 4. De verkoper kan op een beding als bedoeld in lid 1 van het vorige artikel slechts dan beroep doen, als de koper niet heeft voldaan aan een schriftelijke aanmaning tot nakoming binnen een bepaalde redelijke termijn. Bij de schriftelijke aanmaning wordt op het beding gewezen.

Artikel 5. 1. De koper is steeds bevoegd tot vervroegde betaling van één of meer eerstvolgende termijnen van de koopprijs.

2. In geval van vervroegde betaling ineens van het gehele nog verschuldigde bedrag heeft hij recht op een aftrek, berekend naar vijf ten honderd's jaars over elke daarbij vervroegd betaalde termijn.

3. Van de voorgaande leden van dit artikel kan ten voordele van de koper worden afgeweken.

Artikel 6. 1. Overdracht, in pandgeving of elke andere handeling waardoor de koper aan de verkoper of aan een derde enig recht toekent op zijn loon, pensioen of andere periodieke inkomsten wegens arbeidsovereenkomst, kan ter zake van koop op afbetaling, behalve voor opeisbare termijnverplichtingen, alleen geschieden voor betalingen waartoe de koper bij regelmatige nakoming van de overeenkomst verplicht zal zijn, alsmede voor de kosten.

2. De handeling heeft alsdan geen werking dan naar gelang bedoelde termijnen verschijnen overeenkomstig een overeengekomen plan van regelmatige afbetaling of naar gelang er kosten vallen, telkens tot het beloop daarvan.

3. Bovendien is vereist dat de koper niet heeft voldaan aan een schriftelijke aanmaning tot nakoming binnen een bepaalde, redelijke termijn. Daarbij wordt de koper aangezegd welke maatregelen de verkoper zal nemen als aan de aanmaning niet wordt voldaan. Alleen de termijnen en kosten waarop de aanmaning betrekking heeft, en die welke daarna verschijnen, komen in aanmerking bij het bepalen van de in lid 2 bedoelde werking.

4. Ten aanzien van hem die de uitkering wegens arbeidsarbeidsovereenkomst verschuldigd is, heeft de handeling geen gevolg, alvorens de aanmaning van de koper en het plan van regelmatige afbetaling met opgave van hetgeen daarop voldaan is en van de gevorderde kosten schriftelijk te zijner kennis zijn gebracht, dan wel schriftelijk door hem is erkend dat zij te zijner kennis zijn gekomen.

5. Een volmacht tot invordering van loon, pensioen of andere periodieke inkomsten uit arbeidsovereenkomst is slechts geldig indien zij schriftelijke is verleend; zij is steeds herroepelijk.

Artikel 7. 1. Huurkoop is de koop op afbetaling, waarbij partijen overeenkomen dat de verkochte zaak aan de koper zal worden afgeleverd en onder de opschortende voorwaarde van algehele betaling van het door de koper krachtens die overeenkomst verschuldigde in eigendom zal worden overgedragen.

2. Alle overeenkomsten die gelijke strekking hebben, worden als huurkoop of onder enige andere benaming aangegaan. In het geval van een overeenkomst waarbij ter zake van een koop een derde die de eigendom van de zaak verwerft, aan de koper een in ten minste twee termijnen af te lossen krediet verleent, des dat het geheel van handelingen de strekking van een huurkoop verkrijgt, wordt dit geheel van handelingen als huurkoop aangemerkt.

Artikel 8. 1. Huurkoop wordt aangegaan bij een tussen partijen opgemaakte authentieke of onderhandse akte.

2. Hetzelfde geldt voor overeenkomsten die bestaande overeenkomsten zodanig wijzigen of aanvullen, dat deze de aard van huurkoopovereenkomst verkrijgen.

3. Wordt de overeenkomst aangegaan bij onderhandse akte, dan moet deze, zo de koper dit verlangt, in dubbel worden opgemaakt.

4. Het dubbel of, zo dit niet is opgemaakt, een authentiek of door de verkoper getekend afschrift wordt zo spoedig mogelijk na het sluiten van de overeenkomst door de verkoper aan de koper verstrekt.

Artikel 9. 1. De akte van huurkoop moet in het bijzonder bevatten de gehele koopprijs als bedoeld in artikel 7.1.11.3, lid 2, een plan van regelmatige afbetaling alsmede de bedingen omtrent voorbehoud en overgang van eigendom.

2. In de gevallen bedoeld in artikel 7.1.11.7, lid 2 treden de overeenkomstige gegevens hiervoor in de plaats.

3. Ontbreekt een akte die voldoet aan de in dit artikel genoemde vereisten, dan geldt de overeenkomst niet als huurkoop doch als koop op afbetaling zonder beding van eigendomsvoorbehoud, mits aan de voor zodanige overeenkomst gestelde vereisten is voldaan.

Artikel 10. 1. De verkoper is verplicht de verkochte zaak aan de koper te leveren door aan deze, overeenkomstig artikel 3.4.2.5a, de macht over de zaak te verschaffen. Op zijn verdere verplichtingen zijn de bepalingen van de tweede en derde afdeling van deze titel van toepassing.

2. Partijen zijn bevoegd iedere aansprakelijkheid van de verkoper uit te sluiten voor het geval dat het afgeleverde niet aan de overeenkomst beantwoordt.

3. De aansprakelijkheid van de verkoper voor een aan de zaak klevend gebrek dat hij bij het aangaan van de overeenkomst kende, kan niet worden uitgesloten.

Artikel 11. 1. De koper heeft van de zaak die hij krachtens huurkoop onder zich heeft, het genot ook voordat hij de eigendom daarvan verkrijgt.

2. Hij mag de zaak gebruiken overeenkomstig haar bestemming.

3. Haar gedaante of inrichting mag hij niet veranderen, noch mag hij zijn genot aan anderen afstaan.

4. De zaak is voor risico van de koper van de aflevering af. De leden 2, 3 en 4 van artikel 7.1.2.2 zijn van toepassing.

5. Van de leden 3 en 4 kan worden afgeweken.

Artikel 12. 1. De vruchten die de zaak na de aflevering door de verkoper en vóór de eigendomsverkrijging door de koper oplevert, behoren de koper toe. Voor zover hiervan is afgeweken, heeft de koper niettemin het genot der vruchten, tenzij anders is overeengekomen.

2. De verplichting tot teruggave van de overgedragen zaak omvat die tot afgifte van de vruchten die de verkoper toebehoren.

Artikel 13. Vervreemding door de verkoper van de aan de koper afgeleverde zaak werkt niet ten nadele van de koper en laat de verbintenis tussen verkoper en koper onverlet.

Artikel 14. 1. De verkoper kan wegens niet-tijdige nakoming door de koper de huurkoopovereenkomst slechts dan ontbinden, indien de koper niet voldoet aan een schriftelijke aanmaning tot nakoming binnen een bepaalde, redelijke termijn. Bij de schriftelijke aanmaning wordt op de mogelijkheid van ontbinding gewezen.

2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing indien bij niet-tijdige nakoming door de koper de verkoper de afgeleverde zaak kan terugvorderen uit hoofde van een daartoe gemaakt beding.

Artikel 15. Wanneer de verkoper in rechte ontbinding van de overeenkomst of teruggave van de zaak gaat vorderen, kan hij, indien hij belang heeft bij een onverwijld voorziening, een rechterlijk bevel tot teruggave bij voorraad verkrijgen.

Artikel 16. Een verklaring van de verkoper dat hij wegens het niet-tijdige nakomen door de koper van zijn verbintenis de afgeleverde zaak ingevolge daartoe gemaakt beding terugvordert, heeft ontbinding van de overeenkomst tot gevolg, tenzij iets anders is overeengekomen.

Artikel 17. 1. Wanneer bij ontbinding van de overeenkomst wegens het niet nakomen door de koper van zijn verbintenis de verkoper in betere vermogenstoestand zou geraken dan bij het in stand blijven van de overeenkomst, moet volledige verrekening plaats vinden.

2. Elk beding waarbij de verkoper zich de bevoegdheid voorbehoudt de waarde van de terugontvangen zaak te bepalen, laat de bevoegdheid van de wederpartij deze waarde nader door de rechter te doen vaststellen, onverlet.

Artikel 18. Indien de koper bij ontbinding van de overeenkomst recht mocht hebben op enige terugbetaling, kan hij door de boedelrechter worden gemachtigd de zaak die hij terug moet geven, onder zich te houden totdat het hem verschuldigde is betaald of de verkoper voor de terugbetaling voldoende zekerheid heeft gesteld.

Artikel 19. 1. Wanneer wegens niet betaling van verschenen termijnen de krachtens huurkoop afgeleverde zaak is teruggegeven zonder voorafgaande rechterlijke tussenkomst, kan de koper gedurende veertien dagen na de teruggave de zaak inlossen door betaling van het gehele ter zake van de overeenkomst verschuldigde bedrag.

2. Van lid 1 kan ten voordele van de koper worden afgeweken.

Artikel 20. 1. In het vonnis waarbij de verplichting tot teruggave van een krachtens huurkoop afgeleverde zaak wordt vastgesteld of de overeenkomst wordt ontbonden, wordt op vordering van de verkoper een bevel tot teruggave opgenomen.

2. Bij een vonnis waarbij teruggave wordt bevolen, stelt de rechter op vordering van een der partijen de geldswaarde van de terug te geven zaak vast. In dat geval kan de tenuitvoerlegging geschieden als ware de gedaagde tot betaling van het vastgestelde bedrag veroordeeld.

Artikel 21. Ter zake van huurkoop kan de koper, indien hij bij het aangaan van de overeenkomst werkelijke woonplaats in een gemeente in Nederland heeft, geen woonplaats kiezen, behalve voor het geval dat hij te eniger tijd geen bekende werkelijke woonplaats in die gemeente zal hebben.

AFDELING 12

Ruil

Artikel 1. Ruil is de overeenkomst waarbij partijen zich verbinden elkaar over en weer een zaak in de plaats van een andere te geven.

Artikel 2. De bepalingen betreffende koop vinden overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat elke partij wordt beschouwd als verkoper voor de prestatie die zij verschuldigd is, en als koper voor die welke haar toekomt.